

1. Aşağıda dört arkadaşın sohbetinde geçen ifadeler yer almaktadır:

- Tülay:** Merhaba arkadaşlar. Yaz tatilinde neler yaptınız?
Elif: Ben deniz kenarında doya doya gün batımını izledim. Gökyüzü turuncunun tonlarına boyanmıştı. O muhteşem manzarayı unutamıyorum.
Mehmet: Ben de köyde bahçeye ekilen sebze ve meyveleri suladım. Aynı toprakta birbirinden farklı ürünlerin yetişmesi muhteşemdi.
Fatih: Ben de kuşların uyum içinde kanat çırpışlarını seyrettim. Hepsi sanki önceden sözleşmişti
Tülay: Arkadaşlar doğada her şey ne kadar güzel ve planlı yaratılmış, değil mi?

Bu sohbette verilen temel mesajı yazınız.

- 2.** İnsan, Allah'ın (cc) yarattığı en değerli varlıktır. O, akıl sayesinde evrenin ve kendisinin yaratılışındaki mükemmelliği fark edebilir. Örneğin insan vücudu kusursuz bir düzene sahiptir. Vücuttaki her organın bir görevi vardır ve hepsi uyum içinde çalışır. Bu düzen Allah'ın (cc) varlığını, gücünü ve yaratmasındaki mükemmelliği gösterir. Böylece insan hem kendi vücudunda hem de evrende kusursuz işleyen bu düzenin tek bir yaratıcı tarafından yönetildiğini anlar.

Bu metinden evrendeki düzenle ilgili nasıl bir sonuç çıkarılabilir?

3. Cihan, bir süredir bahçedeki çiçeğin büyüme aşamalarını gözlemliyordu. Annesinin ektiği tohumun filizlenip açmasına kadar gelişiminin her aşamasına şahit olmuştu. Suyun, havanın ve güneş ışığının çiçek üzerindeki etkisi onu uzun uzun düşündürdü. Cihan, bu kusursuz düzenin tesadüf olamayacağını anladı. Tüm varlıkları yaratanın Allah (cc) olduğuna ve O'nun birliğine gönülden inandı.

Cihan, çiçeğin büyüme sürecini gözlemlerken neleri fark etmiş ve bu farkındalık ona Allah (cc) hakkında ne düşündürmüştür?

4. Mehmet “esmayihüsna” konulu ödevi için aşağıda verilen ayetleri not almıştır:
- “Hâlbuki Allah’ın nimetini saymaya kalksanız onu sayamazsınız. Şüphesiz Allah; çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” (Nahl suresi 18. ayet)
  - “O, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmetti mi ona sadece ‘Ol!’ der, o da hemen olur.” (Bakara suresi 117. ayet)
  - “Kullarımdan, ‘Ey Rabbimiz! Biz inandık, bizi bağışla, bize merhamet et, sen merhamet edenlerin en hayırlısı.’ diyen bir grup var idi.” (Müminun suresi 109. ayet)

a. Mehmet’in not aldığı ayetlerde geçen esmayihüsnaları sırasıyla yazınız.

b. “Esmayihüsna” ne demektir? Açıklayınız.

5. Betül Öğretmen, derste Allah'ın (cc) isimleri konusunu işlerken “Kadir ismi, Allah'ın (cc) her şeye güç yetirmesi anlamına gelir.” dedi. Öğrencilerden biri söz alarak “Öğretmenim, ‘... O her şeye hakkıyla gücü yetendir.’ (Maide suresi 120. ayet) ayetinde Allah'ın (cc) Kadir isminden bahsediliyor, değil mi?” diye sordu. Betül Öğretmen, “Evet, doğru. Birçok ayette Allah'ın (cc) isimlerinden bahsedilmektedir.” dedi. Ardından tahtaya konuyla ilgili birkaç ayet yazarak öğrencilerinden bu ayetleri not etmelerini ve ayetlerde geçen Allah'ın (cc) isimlerini bulmalarını istedi.

- a) “Yaratan bilmez mi? O, en gizli şeyleri bilir...” (Mülk suresi 14. ayet)
- b) “Şüphesiz O hakkıyla işitendir...” (Şuara suresi 220. ayet)
- c) “... Allah onların yapmakta olduklarını eksiksiz görür.” (Bakara suresi 96. ayet)

Bu parçada verilen ayetlerde geçen Allah'ın (cc) isimlerini yazınız.

6. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğretmen İhlas suresinin hikmetini anlatırken bu sureyi çok seven Ayşe heyecanla sureyi bildiğini ve okumak istediğini söyledi. Öğretmeninin onayıyla Ayşe “Kul hüvallâhü ehad. Allâhüssamed. Lem yelid ve lem yûled. Ve lem yeküllehû küfüven ehad.” şeklinde surenin tamamını okudu. Öğretmen surenin anlamını bilip bilmediğini sorduğunda Ayşe bildiğini söyledi ve anlamını açıklamaya çalıştı.

Aşağıda Ayşe'nin İhlas suresinin anlamını açıklarken unutarak boş bıraktığı yerleri doldurunuz.

- “De ki: ‘O, Allah’tır, ...’”
- “Allah .....’”
- “O, ...’” ve doğmamıştır.”
- “O’nun hiçbir .....’ yoktur.”

7. 5. sınıf öğrencisi Mustafa, küçüklüğünden beri Allah'ın (cc) nasıl bir varlık olduğunu ve O'nun diğer varlıklara benzeyip benzemediğini, ihtiyaçlarının olup olmadığını merak ediyordu. Bu sebeple Allah'ı (cc) yakından tanımak istedi. Bu konuyu din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretmenine sormaya karar verdi. Öğretmeni, Mustafa'nın bu sorularının cevabının apaçık bir şekilde İhlas suresinde verildiğini söyledi. Mustafa'dan surenin anlamını okumasını ve sonra da arkadaşlarına kendi cümleleriyle özetlemesini istedi. Mustafa merakla eve gidip İhlas suresini ve anlamını araştırdığında sadece sorularına cevap bulmakla kalmadı, Allah (cc) hakkında pek çok yeni bilgi de edindi. Mustafa, öğrendiği yeni bilgilerden sonra kendisini Allah'a (cc) daha da yakın hissetmeye başladı.

Mustafa, Allah'ın (cc) insanlara İhlas suresinde vermek istediği asıl mesajı nasıl özetlemiş olabilir? Açıklayınız.

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
DKAB.5.1.1. Evrendeki mükemmel düzene ilişkin akıl yürütebilme	1
DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzeni gözlem yoluyla fark edip Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini gözleme dayalı tahmin edebilme	2
DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzeni gözlem yoluyla fark edip Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini gözleme dayalı tahmin edebilme	3
DKAB.5.1.3. Allah'ın (cc) güzel isimleri hakkında bilgi toplayabilme	4
DKAB.5.1.3. Allah'ın (cc) güzel isimleri hakkında bilgi toplayabilme	5
DKAB.5.1.4. İhlas suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	6
DKAB.5.1.4. İhlas suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	7

PUANLAMA TABLOSU								
1	2	3	4		5	6	7	TOPLAM
			a.	b.				
10	15	16	12	8	12	12	15	100

ÇÖZÜMLER

1. Tam Puan (10 Puan)

Yüce Allah'ın evreni mükemmel bir uyum ve düzen içinde yarattığının ifade edilmesi durumunda tam puan verilecektir.

Örnek cevaplar:

- Allah (cc) evreni mükemmel bir düzen ve uyum içinde yaratmıştır.
- İnsan gözlem yaparak Allah'ın (cc) yarattığı evrendeki düzeni fark edebilir.
- Allah'ın (cc) yarattığı evrendeki düzen, planlı ve kusursuz işlemektedir.
- Evrendeki düzen tesadüfen oluşmaz. Onun bir yaratıcısı ve yöneticisi vardır.

Bu mesajlardan biri yazıldığında tam puan verilecektir.

Kısmi Puan (5+5 Puan)

Sadece evrendeki düzen ve uyumdan bahsedilmesi veya sadece bir yaratıcının olduğunun belirtilmesi hâlinde kısmi puanlama yapılacaktır.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da metinle ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

2. Tam Puan (15 Puan)

Hem insan yaratılışındaki mükemmellik ve evrendeki düzenin işleyişinden hem de Allah'ın (cc) varlığı ve birliğinden birlikte bahsedilmesi tam puanla değerlendirilecektir.

Örnek cevap:

İnsan vücudundaki kusursuz işleyiş evrendeki düzenin bir parçasıdır ve bu mükemmel düzen bilinçli bir yaratıcıya işaret eder. Tesadüfen oluşamayacak bu düzen, insanı Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine yani tevhit inancına yönlendirir.

Kısmi Puan (7+8 Puan)

Sadece insanın kusursuz yaratılışından ve evrendeki düzenin işleyişinden bahsedilmesi veya sadece Allah'ın (cc) varlığı ve birliğinin ifade edilmesi hâlinde kısmi puanlama yapılacaktır.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da metinle ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

3. Tam Puan (16 Puan)

Bitkinin yaşamındaki düzenin tesadüfen olmadığını fark edip Allah'ın (cc) varlığına ve birliğine iman etmesi gerektiğini belirtmesi hâlinde tam puan verilecektir.

Örnek cevap:

Küçük bir tohumun gerekli şartları taşıdığına çiçeğe dönüşmesini gözlemledi. Bir bitkinin yaşamındaki bu düzenin tesadüfen oluşmadığını fark etti. Bu gözlemler ona, tüm varlıkları yaratan ve düzene koyan Allah'ın (cc) varlığına ve birliğine iman etmesi gerektiğini düşündürdü.

Kısmi Puan (8+8 Puan)

Yalnızca bitkinin yaşam sürecinden ve gözlemlerinden bahsedilirse veya yalnızca Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine inanma ifadesi kullanılırsa kısmi puanlama yapılacaktır.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da metinle ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

4. a)**Tam Puan (12 Puan)**

"a) Rahman, b) Kadir, c) Rahîm" şeklindeki sıralamaya uygun cevaba tam puan verilir.

Kısmi Puan (4+4+4 Puan)

Sıralamaya uygun şekilde yazılan "a) Rahman, b) Kadir, c) Rahîm" ifadelerinden her biri dörder puandır.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa, Allah'ın (cc) diğer isimleri yazılırsa ya da sıralamaya uyulmamışsa puan verilmeyecektir.

b)**Tam Puan (8 Puan)**

"Allah'ın (cc) güzel isimlerine / Allah'ın (cc) isimlerine esmayihüsna denir." şeklindeki cevaba tam puan verilir.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da ilgili olmayan açıklama yapılırsa puan verilmeyecektir.

5. Tam Puan (12 Puan)

“a) Âlim, b) Semi, c) Basir” şeklindeki cevaba tam puan verilir.

Kısmi Puan (4+4+4 Puan)

Sıralamaya uygun şekilde yazılan “a) Âlim, b) Semi, c) Basir” ifadelerinden her biri dörder puandır.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa, Allah'ın (cc) diğer isimleri yazılırsa ya da sıralamaya uyulmamışsa puan verilmeyecektir.

6. Tam Puan (12 Puan)

İhlas suresinin anlamındaki boşlukların doğru bir şekilde doldurulması 12 puandır.

- “De ki: ‘O, Allah’tır, tektir.”
- “Allah Samed’dir.”
- “O, doğurmamış ve doğmamıştır.”
- “O’nun hiçbir dengi yoktur.”

Kısmi Puan (3+3+3+3 Puan)

Her bir boşluğun doğru bir şekilde doldurulması üçer puandır.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da boşluklar surenin anlamı ile ilgisi olmayan kelimelerle doldurulursa puan verilmeyecektir.

7. Tam Puan (15 Puan)

Allah'ın (cc) kimseye muhtaç olmadığını, O'nun doğurmamış ve doğmamış olduğunu ve O'nun eşinin ve benzerinin olmadığını ifade edilmesi durumunda tam puan verilecektir.

Örnek cevaplar:

- Yüce Allah kimseye muhtaç değildir.
- O doğurmamış ve doğmamıştır.
- O'nun eşi ve benzeri yoktur.

Bu mesajların tamamı yazıldığında tam puan verilecektir.

Kısmi Puan (5+5+5 Puan)

- Allah'ın (cc) kimseye muhtaç olmaması,
- doğurmamış ve doğmamış olması,
- eşi ve benzerinin olmaması

ifadelerinin her biri beşer puandır. Bu ifadelerden herhangi birinin eksik verilmesi durumunda kısmi puanlama yapılacaktır.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da surenin anlamı ile ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.